

Buržoázne cnosti alebo praktická etika kapitalizmu

(zhrnutie)

Lukáš Krivošík

- Ekonomický úspech národa sa skladá z dvoch veľkých tém. Jedným je podnikateľské prostredie a právny rámec (výška daní, množstvo a povaha regulácií, vymožitelnosť záväzkov, ochrana majetkových práv a pod.). Druhým, doteraz zanedbávaným je kultúra, ktorá ovplyvňuje vnútorné uvažovanie jednotlivcov, ich postoje voči podnikateľstvu, úspechu, (ne)rovnosti a pod.
- Kultúra ovplyvňuje ekonomiku i politiku, na strane druhej, kultúra je aj sama výsledkom prispôsobenia sa vonkajším podmienkam (Hayek a kultúrna evolúcia ako prežitie najživotiaschopnejších pravidiel).
- Veľké monoteistické náboženstvá a ich vzťah k hospodárskym cnostim:
 - a) Židia a kapitalizmus (Werner Sombart: *Židia a moderný kapitalizmus*, Jerry Muller: *Capitalism and the Jews*, Dan Senor a Saul Singer: *Start-Up Nation*, Norman Podhoretz: *Why Jews are Liberals*)
 - b) Katolíci a kapitalizmus (Michael Novak: *Duch demokratického kapitalizmu*, Alejandro Chafuen: *Víra a svoboda*)
 - c) Protestanti a kapitalizmus (Max Weber: *Protestantská etika a duch demokratického kapitalizmu*)
 - d) Moslimovia a kapitalizmus (Vali Nasr: *The Rise of Islamic Capitalism*)
- Cnosti a buržoázne cnosti - ich vymenovanie a charakteristika (Marie Ossowska: *Meštianská morálka*, Gertrud Himmelfarb: *Victorian Virtues versus Modern Values*).
- Rozklad buržoázných cností v 60. rokoch 20. storočia v USA a západnej Európe (buržoázne cnosti sú odmietané a karikované ako malomeštiacke) - Joseph Heath a Andrew Potter: *Kúp si svoju revoltu*.
- Motivačná literatúra a mýtus "z kamelota milionárom" a ich význam pre šírenie kapitalistických hodnôt. Prehľad motivačných a manažérskych klasikov od Benjamína Franklina po súčasnosť (čo sa oplatí čítať a čo je naopak len odpad).
- Moderné koncepty ľudského, sociálneho a kultúrneho kapitálu.
- Podnikavé národnostné menšiny po celom svete (tzv. metoikovia) verzus zaostávajúce menšiny, ktoré so sebou často nesú dedičstvo kmeňových lovecko-zberačských komunít, založených viac na pokrvných zväzkoch, než na abstraktných pravidlách vlastníctva a zmluvy (typický príklad: naši Rómovia a ako túto otázku riešiť zvyšovaním ich kultúrneho kapitálu).